

# HUNYADVÁRI LÁSZLÓ KÖSZÖNTÉSE 70. SZÜLETÉSNAPJA ALKALMÁBÓL

2019.01.10.



2018 decemberében kollégái, barátai és a kar vezetése köszöntötte Hunyadvári tanár urat 70. születésnapja alkalmából. A jeles eseményen elhangzott köszöntő szövege az alábbiakban olvasható.

## **Dr. Hunyadvári László köszöntése 70. születésnapja alkalmából**

### **Tisztelt Dékán Úr! Kedves Kollégák! Kedves Meghívott Vendégeink!**

- Különleges ünnepi alkalomból gyűltünk össze ma délután. Dr. Hunyadvári László docens urat, az Algoritmusok és Alkalmazásai Tanszék oktatóját szeretnénk köszönteni 70. születésnapja alkalmából. Ünnepezt kollégánkat külön is üdvözlöm és vele együtt tisztelettel és szeretettel köszöntöm feleségét, Keresztúri Sárát, az ELTE Műszaki Főigazgatóságának munkatársát.

Ahogy Csuha Varjú Erzsébet tanszékvezető professzor asszony írásos meghívó levelében áll: „Hunyadvári László tanár úr az ELTE alkalmazásában eltöltött, több mint 45 év alatt páratlan áldozatossággal és odaadással szolgálta az egyetemet, a kar, a tanszék, a magyar felsőoktatás ügyét.” A valóban gazdag életpályája megérdemli, hogy ezen ünnepi alkalommal kicsit részletesebben is áttekintsük és méltassuk annak főbb eseményeit és eredményeit.

- Az életút áttekintését a matematikával kell kezdjük. Az első osztályos gimnazista diák érdeklődéssel fordult a matematika felé. Az első ígéretes versenyeredmények után úgy érezte, hogy elmélyült tanulásra, speciális képzésre lenne szüksége. Ezt meg is kapta a Központi Matematikai Szakkörön, amelynek vezetője Böröczky Károly tanár úr (a Geometria Tanszék későbbi tanszékvezető professzora) volt. A sokszínű

feladatsoroknak és a problémamegoldó készség fejlesztésének köszönhetően a harmadik osztályos tanuló tehetsége kibontakozott és tudása jelentős mértékben fejlődött. Következő évben, a negyedik osztályban, Laci megnyerte az Országos Középiskolai Matematikai Tanulmányi Versenyt és első helyezést ért el a Középiskolai Matematikai Lapok pontszerző versenyében.

Az egyetem matematikus szakára felvételi nélkül került be. Laci az évfolyam legjobbjai közé tartozott. Egy rendkívüli tanár egyéniség, Czách László tanár úr előadásai és az analízis építményének fokozatos megismerése kiemelkedő szellemi élményt jelentett számára. Az Analízis szakirányt választotta, diplomamunkáját Sebestyén Zoltán tanár úrnál írta „Banach csillag algebraik csillag reprezentációi” címmel. Az egyetemet végül kitüntetéssel végezte.

Végzés után a Numerikus és Gépi Matematika Tanszékre került gyakornoki pozícióba. Ez a doktori dolgozat két év időtartam alatti megírására adott lehetőséget, de egyben elvárást is jelentett arra nézve. Laci megismerkedett az ELTE-n látogatáson tartózkodó Mihail Csirkov docenssel, aki témavezetője lett és 1973-74-ben, hosszabb Leningrádi tartózkodása során irányította kutatómunkáját. A doktori dolgozat elkészülte és megvédése után három oktatásban aktív év következett (erre visszatérünk), majd korábbi témavezetőjéhez jelentkezett levelező aspirantúrára, ami 1977-81 között évi egy hónap leningrádi tartózkodással járt. A négy év elteltével sikeresen megvédte „R-fuzzy automaták szintézise és analízise” című kandidátusi értekezését. Később ő maga is sikerrel irányította egy doktorandusz munkáját: Katsányi István az ő témavezetése mellett nyújtotta be, majd védte meg doktori értekezését „Molekuláris számítások formális modelljei” címmel.

- Az oktatásról éppen imént esett szó, folytassuk most azzal. Úttörő évek voltak ezek, hiszen 1972-ben indult a Programozó matematikus szak az ELTE-n. A képzés meghatározó tantárgya volt a három féléves „Rendszerprogramozás”, amelyet Varga László tanár úr, a KFKI főosztályvezetője tartott, aki később professzorként az Informatikai Tanszékcsoporthoz vezetője lett. A három témakörből kettőt, az „Adatszerkezeteket”, valamint az „Assemblerek és fordítóprogramok” tárgyat – amelybe beleértendő a „Formális nyelvek” is – Laci átvette és 1974-től kezdve tanította. Később ez a második tantárgy is tagolódott, a fordítóprogramok oktatását Csörnyei Zoltán tanár úr vette kézbe. (A harmadik félév, az „Operációs rendszerek” is önálló tantárgy lett Iványi Antal tanár úr gondozásában.)

Hunyadvári tanár úr több, mint 20 éven át oktatta az „Algoritmusok és adatszerkezetek” tárgyat a nappali és az esti tagozaton, valamint később az alkalmazott matematikus hallgatónak is. A „Formális nyelveket” pedig csaknem 40 évig tanította. Mindkét tantárgyhoz több jegyzetet is írt. A társszerzőkkel átdolgozott és kiegészített „Algoritmusok és adatszerkezetek” című jegyzet digitális tankönyv formájában megjelent a Nemzeti tankönyvtár oldalain.

A két tudományágban, a korai években olyan fiatal munkatársak tanulhattak tőle, mint Papp Gáborné Harangozó Éva, Veszprémi Anna, Ásványi Tibor és Nagy Sára. Később, az algoritmusok témaköréből két féléves MSc szintű tantárgy előadója volt, majd néhány éve a tanár szakos hallgatóknak kezdett számítástudományi bevezetést tartani.

Az „oktatás” címszava alá kívánkozik Hunyadvári tanár úr tanszékvezetői tevékenységének méltatása. Az Algoritmusok és Alkalmazásai Tanszék alapítója volt az önálló karrá alakulás során, és vezetője lett 2003-2012 között. Tanszékvezetői tevékenysége alatt kialakult az a három oktatási pillér, amelyre ma is támaszkodik a kollektíva; ezek az algoritmusok, a számítástudomány és a grafika tantárgyai. A tanszék oktatóinak szép emléke, hogy Hunyadvári László tanár úr vezetése alatt megélhették a közösséggé formálódás élményét.

- Az oktatásügy külön fejezet Tanár úr egyetemi pályafutásában. A TTK-s időkben a kari Oktatási Bizottság tagja, egyúttal az Informatikai Tanszékcsoport Oktatási Bizottságának vezetője volt. Hiteles kommunikációval elérte azt, hogy az informatikai képzés egyre jelentősebb önállóságot élvezzen a TTK-hoz tartozó szakok között. Természetesen, ehhez Tasnádi Péter tanár úr, az akkori oktatási dékánhelyettes helyzetfelismerésére és nagyvonalú megértésére is szükség volt. A TTK TVSz-be bekerült egy kétoldalas különös rész, amely az informatikus képzésre vonatkozott és egy „kvázi kreditrendszer” bevezetését jelentette: egy el-nem-végzett tantárgyat újra fel lehetett venni. Ezzel nálunk megszűnt az évisméltés, így sok hallgatót meg tudunk tartani. Az pedig, hogy a TTK TO-ról átkerült hozzánk Szepesi Magdolna, egy saját, önálló TO megteremtésének az előfutára volt. Emlékezetes eseményt jelentettek akkoriban minden MAB-látogatás; Laci kettő ilyen átvilágításnak a teljes adminisztratív előkészítését magára vállalta.

Oktatásügyi szakértelmének híre eljutott az Egyetem vezetéséhez is. Klinghammer István rektor úr felkérte őt az oktatási rektorhelyettesi pozícióra, amelyet 2000-től 2003-ig töltött be. Erre az időszakra esett egyetemünk életében a kreditrendszer bevezetése, áttérés a Bologna-rendszerre, az első egyetemi szintű tanulmányi és vizsgaszabályzat megalkotása, valamint az ETR kiválasztása és a bevezetés előkészületei.

2003-ban megalakult az önálló Informatikai Kar. Tanár úr a fő feladata, a tanszékvezetés mellett 3 évig vezette a Kreditbizottságot, majd 2006-tól az Oktatási Bizottság élén váltotta Horváth Zoltán tanár urat és ebben a funkciójában már több, mint 12 éve tevékenykedik nagy szakértelemmel. Irányítása mellett több alapítási és indítási dokumentum, így a PTI BSc, majd MSc szak leírása is elkészült. Nagyszámú reformterv jelezte az oktatás folyamatos korszerűsítését, kidolgozásra került a speciál előadások rendszere. Az angol nyelvű képzések, a szombathelyi szakindítás, illetve a specializációk dokumentumai – mind Hunyadvári tanár úr erős személyes részvételével jöttek létre.

- A két legfontosabb pozícióról, a tanszékvezetésről és a rektor helyetteségről már szó esett. Ezek mellett Tanár úr további közéleti feladatokat is vállalt. A 2003 előtti időszakban a TTK Kari Tanácsnak több mint három cikluson keresztül tagja volt, az IK Kari Tanácsának pedig 2003 óta folyamatosan tagja – választott tagként vagy meghívottként. Az ELTE Szenátusának három évig volt delegált tagja, meghívottként azonban négy évig, hiszen a Közalkalmazotti Tanács elnökét megilleti ez a státusz. Ennek a testületnek a vezetőjeként sikeresen képviselte az egyetemi üdülők megtartásának álláspontját: a Balatonkenesei üdülőt felújították, a Visegrádi ingatlan pedig nem került vissza az államhoz. Egyik kezdeményezője volt az Egyetemi Szolgáltató Központ létrehozásának.

- Laci életének szerves része a sport. Több sportág közül az „igazi” a tájfutás, amit 13 éves kora óta magas színvonalon művel. Ez II. osztályú minősítést jelentett, amely szintet a 40 év feletti szenior kategóriákban érvényes meghatározások szerint továbbra is teljesített. Egyetemi éve alatt heti négy edzésen vett részt csapattársaival (indulás reggel 6-kor a BTK elől, futás fel a Normafához és vissza). Érdekesség, hogy későbbi kollégájával Fóthi Ákossal is a BEAC-ban találkozott először 1970-ben; több évig edzőtársak voltak. A két sportember megindító módon tisztelte és ma is tiszteli egymást.

A sakkban mesterjelölti szintig vitte, a BEAC sakkcsapatával kétszer is megnyerték az OB 2-t. A sakkszakosztályt Tanár úr 15 éven át vezette. Olyan tehetséges fiatalok bontogatták szárnyaikat ez idő alatt, mint Nikovits Tibor, Porkoláb Zoltán és Kovács Attila. Az a korszak a sportállások időszaka volt, Hunyadvári tanár úr azonban a tanulás és az egyetemi pályafutás irányában motiválta a tehetséges fiatalokat.

A teniszt elsősorban egyetemi barátja, a korán elhunyt Kas Péter miatt hozzuk szóba, szerettek együtt játszani; de Laci hozzá tartozott ahhoz a teniszező körhöz is, amelyet a nagy küzdő Iványi Antal tanár úr vagy Dankházi Lajos neve fémjelzett.

A BEAC Asztalitenisz Szakosztályát több mint 20 éven át vezette Hunyadvári tanár úr, jelenleg a tanárelnöki tisztséget ölti be. Az alapvetően szabadidő sportot megvalósító csapat tagjaként a kerületi bajnokságban játszik ma is, olyan kollégák társaságában, mint Molnár Emil, Szilágyi Tivadar vagy Csetverikov Dmitrij tanár úr, aki korábban még a SzTAKI színeiben nehéz ellenfélnek számított, mára csapattárs lett.

Laci tagja az Egyetemi Sporttanácsnak. Nemrég Eötvös díjat kapott, mint olyan BEAC-os egyetemi alkalmazott, aki sokat tett az ELTE sportéletéért. És ha már a kitüntetésekről esik szó, el kell mondanom, hogy ez volt az egyetlen témakör, amelyben az ünnepelt (az említett sportdíjat kivéve) nem szívesen adott felvilágosítást; minduntalan kitért érdeklődésem elől. Tartsuk ezt tiszteletben, magam sem fordultam a precíz kari nyilvántartáshoz, számos kitüntetésének lekérdezése céljából. Annyit azért mindenképpen szeretnék megemlíteni, hogy Hunyadvári László tanár úr a Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett tulajdonosa.

- A magánélet általában nem tárgya egy hivatalos köszöntésnek, azonban hadd tegyünk kivételt. Alapvetően azért, mert Laci feleségére, Sárikára sokan emlékszünk, mint a második Programozó évfolyam hallgatójára. Továbbá azért is, mert ő is egyetemünk munkatársa, ügyvivő szakértő a Műszaki Főigazgatóságon. Nem utolsó sorban pedig kettőjük sok közös sportélménye miatt. Keresztúri Sára sakkban a magyar élmezőnybe tartozott, FIDE mester címmel rendelkezett, csapatban magyar bajnok volt a Volán színeiben. A tájfutó versenyekre rendszeresen elkísérte férjét, amelyeken ő is többször elindult. Ma pedig ugyanabban a csapatban ping-pongoznak versenyszerűen.

- Befejezésképpen: Az ünnepi köszöntés mellett szemernyi szomorúság is jelen van a szívünkben: Hunyadvári tanár urat, nyugdíjba vonulása alkalmából, most egyúttal búcsúztatjuk is. A szomorúság azonban valóban csekély mértékű, ugyanis azt reméljük, hogy ez a változás csak a „papírokra tartozik” és a mindennapi életünk ugyanúgy megy tovább.

Kedves Hunyadvári tanár úr, kedves Laci! A Tanszék és a Kar munkatársai, az Egyetemen dolgozó ismerőseid, tisztelőid és barátaid nevében sok szeretettel köszöntünk születésnapodon! Azt kívánjuk, hogy még sokáig legyél aktív munkatársunk az Informatikai Karon és Egyetemünkön. Ehhez kívánunk most derűt és jó egészséget, Isten éltesse!

Budapest, 2018. december 7.

Kollégád és barátod:

Fekete István